

OETGESJTREKE

De Graethei

Als ik het even gehad heb, er tussenuit wil, wandel ik vanaf ons huis, aan de dorpsrand, naar de Graethei. Even de rust opzoeken. Tussen velden, rond het gehucht of langs het kanaal, aan de westkant. Ik hoor afwisselend vogeltjes en stilte. Sinds ik er woon, op loopafstand, streken er heel wat mensen neer in de langgerekte straat die Graetheide is. Als ik ze sprak, woonden ze er vaak vanwege de ligging, buitenaf en toch op nog geen half uur van Maastricht of Roermond. Maar vooral vanwege de rust. Voor DSM was dat lieflijke – terecht verdedigd door comité Graetheide Groen - lange tijd reden coulant te zijn met groei naar het noorden. Niet dat er nou zoveel te beleven is op Graetheide. Sinds de kroeg sloot en de oude bevolking plaats maakte voor 'vreemden' en eigen nazaten die hun nieuws niet langer halen bij het bankje aan de doorgaande weg, is het stil op straat. Geen winkel of hangjeugd. Dan wordt rust al snel saai en zoek je vertier in eigen huis. De laatste jaren leidde dat tot een flink aantal geboortes. En dan is het snel over met de rust. Als Waterstaat dan ook nog het kanaal wil verbreden, DSM alsnog denkt groter te moeten groeien en de A2 verderop te smal blijkt voor alle verkeer, dan komt er wel abrupt een einde aan het lieflijke. Dan word je ineens een erkende sluiproute, een aanvoerweg voor kanaal-werkverkeer en voor Chemelot. Als je al op een bankje wil zitten duurt dat nu 10 minuten voor je kunt oversteken. Ik zie die Graethei'ers binnenkort massaal onze kant op komen lopen. Voor hun rust!

reageren: paul.heffels@delimburger.nl

Ontwikkelingen rondom Graetheide

Er zijn veel ontwikkelingen rondom de Graetheide die invloed hebben op onze leefomgeving en het welzijn van de bewoners. Deze ontwikkelingen zijn:

- Verbreding A2 - inname ruimte
- Verbreding kanaal - inname ruimte
- Project Sky - inname ruimte
- Lexhy - inname ruimte

Al deze ontwikkelingen op het smalste stukje Limburg nabij het gehucht Graetheide waar mensen bewust komen wonen voor de rust en de landelijke omgeving. In een gebied dat al zo dicht bebouwd is, is het beschermen van dat kleine onbebouwde stukje voor heel Limburg belangrijk. Met het ontgroenen van de graetheide ontnemt men de bewoners niet alleen effectief levenskwaliteit in de zin van toenemende verkeersdruk, luchtkwaliteit, ruimte voor ontspanning en andere gevolgen gerelateerd aan de afbraak van natuur. Maar ook hun identiteit. Wij vrezen dat er van de trotse "Heienaren" nog maar weinig overblijft.

De ontwikkelingen zoals Lexhy en Project Sky brengen zeker werkgelegenheid, maar hebben wat ons betreft te veel negatieve effecten op de omgeving die toch al sterk verstoord is.

De effecten op de leefomgeving door deze ontwikkelingen zijn voor ons onvoldoende inzichtelijk. De verkeersdruk van en naar de campus en project sky zal groeien. Wat betekent het voor de verkeersdruk, luchtkwaliteit, geluidshinder? Hoeveel m² van het gebied Graetheide is nodig voor de aanpassingen van de autoweg en het verleggen van de afrit. Hoeveel m² groen moet er plaatsmaken en welk effect heeft dat in combinatie met de verkeerstoename op de hoeveelheid fijnstof?

Het aanpakken van de oude baan door het toepassen van een fietspad zien wij als noodzakelijk kwaad en niet als structurele verbetering van het gebied. Fietsen over de oude baan en Graetheide is ronduit gevaarlijk. Het is voor ons een raadsel hoe het komt dat er maar zo weinig ongelukken gebeuren met de kwetsbare fietsers.

Project Sky werd gebracht aan Graetheide als positieve 'groene' ontwikkeling maar zonder het fysiek toepassen van groen zijn wij

bang dat onze leefomgeving nog verder achteruit gaat. Daarnaast vragen wij ons af waarom deze aantal hectare zonnenveld. Het opwekken op 90 ha is in energievoorziening voor Chemelot een druppel op de gloeiende plaat. Voor ons maakt het gebied het verschil in wel of niet prettig wonen. Daarmee is de impact voor ons veel groter.

Wij zien het belang en de noodzaak in van het opwekken van schone energie en verwijzen naar het rapport van de milieufederatie "zonnewijzer" voor een verstandige plaatsing van

zonneweides in Limburg. Wij vragen u uit te zoomen en naar een groter gebied te kijken. Omdat dit stuk grond er toevallig ligt is het voor Chemelot en DSM voor de hand liggend hier als eerste naar te kijken. Echter provinciebreed is het heel onverstandig op deze manier te werk te gaan.

DSM gaf aan dat de zonneweide ook een test/ demonstratiefunctie zou krijgen. Hier hebben wij minder moeite mee. Te meer omdat wij de duidelijke link met de locatie zien en omdat hierbij een kleine weide zou volstaan.

Wil DSM echt meerwaarde brengen in haar omgeving, die behalve de economische impuls toch voornamelijk last van hun aanwezigheid heeft, (veiligheidsrisico's van site op de omgeving en van de leidingen naar de site toe) maak er iets moois van ter compensatie. Wandelgebied voor werknemer van Chemelot, fietsend door het groen naar het werk, verbloemen van horizonvervuiling Chemelot. Dit zou bevorderlijk werken voor de omwonenden en werknemers van Chemelot, een verbindende factor. Door ruimte te geven aan de natuur rondom Graetheide verbetert de levenskwaliteit zowel fysiek als mentaal. De systeemdiensten zorgen voor een gezondere omgeving en het groen heeft invloed op de mentale gesteldheid van de omwonenden en versterkt hun in de identiteit die zij aan wonen rondom "Graetheide Groen" ontleen.

Het belang voor werkgelegenheid wordt benadrukt. Er zal meer werkgelegenheid komen voor hoger opgeleiden. Wij weten de opleidingskansen en werkgelegenheid voor bewoners te waarderen. Maar deze "werkgelegenheid" als toverwoord voor alle tegenargumenten te gebruiken, gaat ons te ver. Hoeveel hoger opgeleiden uit Lindenheuvel en de omliggende dorpen zullen er hun brood gaan verdienen. Wij begrijpen dat het een effect heeft op het ander en er door groei ook meer werkgelegenheid in andere opleidingscategorïen zal ontstaan echter. Het aantrekken van forenzen heeft bijvoorbeeld ook invloed op de woningmarkt die niet enkel positief is. Daarmee doelen wij op de stijgende concurrentie op de woningmarkt in de omliggende dorpen waardoor oorspronkelijke bewoners minder kans hebben een woning in hun geboortedorp te kopen. Meer woningen betekent meer economische activiteit maar ook een grotere milieubelasting op de toch al overbelaste omgeving. Wij zien deze "positieve" economische ontwikkeling dus niet enkel als positief. Welke effecten heeft dit bijvoorbeeld op de cultuur, identiteit en eigenwaarde van de bewoners?

De gronden rondom Graetheide worden gepacht door agrariërs. Wij willen benadrukken dat het voor ons erg belangrijk is hoe er met hen wordt omgegaan. Wordt er met hen in gesprek gegaan om te kijken wat de wensen en mogelijkheden zijn? Worden er bijvoorbeeld alternatieve gronden, binnen een redelijke straal, aangeboden? Worden zij begeleid in het aanpassen van hun bedrijf? Krijgen zij de mogelijkheid om op een andere manier hun brood te verdienen op de betreffende gronden, bijvoorbeeld in (natuur)onderhoud of verkopen van streekproducten in het gebied? Mocht dat allemaal niet mogelijk zijn, wordt er met hen een passende regeling getroffen zodat zij niet financieel gedupeerd raken?

Een veilige en leefbare omgeving

Wonen, leven en werken gaan in de Westelijke Mijnstreek al eeuwen hand in hand. De bedrijvigheid op Chemelot en de omliggende woonomgeving liggen vanuit een historie van mijn en mijnkoloniën ook nu verdraagzaam naast elkaar. Het is fijn wonen in deze regio ondanks en tegelijkertijd dankzij de ligging van de woonwijken en dorpen op korte afstand van Chemelot. Een goede externe veiligheid en luchtkwaliteit en een beperkte geluidsoverlast zijn hierbij van groot belang om een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving te garanderen. Een mooi landschap, hoogwaardige woonwijken en goede voorzieningen maken de leefbaarheid compleet.

De omschrijving in het plan hierboven roept vraagtekens bij ons op. “Goede veiligheid en luchtkwaliteit van groot belang” Dat suggereert dat er nu sprake van een goede kwaliteit is, dat is niet het geval. Wanneer de plannen doorgaan, wordt dit alleen maar slechter. Het rapport is geschreven uit het oogpunt alsof nu alles goed is en goed blijft. Het rapport van de onderzoeksraad (juni 2018) suggereert anders. Ons bewoners staat het ongeluk met de naftaleiding nog vers in het geheugen. Gezien de risico's omschreven in het rapport en de leidingen die onder onze straat lopen ervaren wij deze “veiligheid” echt anders.

Samengevat:

Belangrijk voor Graetheide

- 1 Veiligheid; zowel verkeer als externe veiligheid
- 2 Leefbaarheid; behouden landelijke “groen” omgeving of deze verder ontwikkelen
- 3 Sociaal; zorg voor de agrariërs die de grond pachten.

In het verslag lezen wij een algemeen verhaal dat een mooi plaatje schetst waar wij weinig op in te brengen kunnen hebben. Echter volgens ons mist er een groot deel dat de concrete consequenties omschrijft. De upside (economische ontwikkeling) weegt voor ons minder zwaar dan de downside (gevolgen voor veiligheid, leefbaarheid en sociaal) vandaar dat wij niet positief ten opzichte van de voorgenomen plannen zijn.

Wij hebben in Juni een bewonersbijeenkomst georganiseerd waarbij DSM door de projectleider van SKY vertegenwoordigd was. In navolging van deze bijeenkomst hebben wij DSM vragen gesteld, waarop wij tot op heden geen reactie gekregen hebben. Hetgeen ons vertrouwen in een samenwerking, waarbij wij als gerespecteerd belanghebbende deelnemen, niet versterkt.

Wij hopen dat DSM en Chemelot de belangen van de omwonenden minimaal gelijk scharen aan de belangen van de aandeelhouders. Voor hen is het slechts een aandeel, wij wonen er.

Met vriendelijke groet

Namens buurtbewoners Graetheide

Richard Coenen, Kirsten Hendrix, Marjon Heutmekers